

Laki

kuluttajansuojalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kuluttajansuojalain (38/1978) 11 luku sekä
muutetaan 6 a luvun 12 § sekä 7 luku, sellaisena kuin niistä on 6 a luvun 12 § laissa 29/2005, -
seuraavasti:

6 a luku

Rahoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden etämyynti

12 §

Peruuttamisoikeus

Kuluttajalla on oikeus peruuttaa sopimus -ilmoittamalla siitä elinkeinonharjoittajalle 14 päivän kuluessa sopimuksen tekemisestä tai siitä myöhemmästä ajankohdasta, jona kuluttaja on saanut ennakkotiedot ja sopimusehdot pysyvällä tavalla.

Mitä 1 momentissa ja 14—16 §:ssä säädetään sopimuksen peruuttamisesta, ei sovelleta kuluttajaluottoihin eikä vakuutuksiin. Kuluttajaluottoihin ei sovelleta myöskään, mitä 13 §:n 1 momentissa säädetään. Kuluttajan oikeudesta peruuttaa kuluttajaluottosopimus ja maksaa kuluttajaluotto ennenaikaisesti säädetään 7 luvussa. Vakuutuksenottajan oikeudesta peruuttaa ja irtisanoa vakuutussopimus säädetään vakuutussopimuslaissa (543/1994).

Sen estämättä mitä 2 momentissa säädetään, 1 momenttia, 14—16 §:ää ja 13 §:n 1 momenttia sovelletaan panttilainauslaitoksen myöntämiin luottoihin.

7 luku

Kuluttajaluotot

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä luvussa säädetään kuluttajaluotoista. *Kuluttajaluotolla* tarkoitetaan luottoa, jonka elinkeinonharjoittaja (*luotonantaja*) sopimuksen mukaan myöntää tai lupaa myöntää kuluttajalle lainana, maksunlykkäyksenä tai muuna vastaavana taloudellisena järjestelyinä.

Tämän luvun säännöksiä sovellettaessa kuluttajaluottoon rinnastetaan vuokra- tai muu sellainen sopimus, jonka nojalla tavara luovutetaan kuluttajan hallintaan ja jonka ehtojen mukaan tavaran käteishinta ja luottokustannukset tulevat suoritetuiksi vuokrakaudella tai jonka ehtojen mukaan kuluttaja voi muutoin tulla tavaran omistajaksi sopimuksen päättyessä.

Jatkuvan luoton käyttöön oikeuttavaan tunnisteeseen rinnastetaan 40 §:n säännöksiä sovellettaessa tunniste, joka oikeuttaa tilin taikka muun rahoituspalvelun tai rahoitusvälineen käyttöön. Luotonantajaa koskevia säännöksiä sovelletaan tällöin elinkeinonharjoittajaan, joka on tehnyt kuluttajan kanssa tunnistetta koskevan sopimuksen.

Tämän luvun säännöksiä ei sovelleta:

- 1) kuluttajaluottoon, josta ei peritä korkoa tai muita maksuja;
- 2) sellaiseen sopimukseen perustuvaan luottoon, jonka mukaan kuluttajalla on oikeus maksaa jatkuvasti toimitettavan hyödykkeen hinta maksuerissä sopimuksen voimassaoloaikana;
- 3) panttilainauslaitoksen myöntämään luottoon;
- 4) sosiaalisesta luototuksesta annetun lain (1133/2002) nojalla myönnettävään luottoon.

2 §

Säännösten soveltamisen rajoitukset käyttö-tiliihin liittyvissä luotoissa sekä maksujärjestelysopimuksissa

Sellaiseen käyttötiliin liittyvään kuluttajaluottoon, jota koskevien sopimusehtojen mukaan luottoaika on enintään kolme kuukautta tai luotto on maksettava takaisin vaadittaessa, ei sovelleta 3 §:ää, 8 §:n 1 momentin 3—5 kohtaa eikä 3 momenttia, 9—12 §:ää, 13 §:n 2 momentin 2 kohtaa, 17, 18, 20—23 §:ää, 24 §:n 2—4 momenttia, 25, 27—32, 36—39 eikä 47 §:ää.

Vain 5—7, 47, 50 ja 51 §:ää sovelletaan kuluttajaluottoon, jonka luotonantaja myöntää sallimalla käyttötilin saldon tai luottorajan ylityksen ilman, että siitä on nimenomaisesti sovittu osapuolten välillä.

Kuluttajan maksuvaikeuksien johdosta tehtävään maksujärjestelysopimukseen, joka ei ole ehdoiltaan kuluttajan kannalta epäedullisempi kuin alkuperäinen luottosopimus, ei sovelleta 9—12 §:ää.

3 §

Säännösten soveltamisen rajoitukset eräissä muissa tapauksissa

Tämän luvun 9—11 §:ää, 13 §:n 2 momentin 3 kohtaa sekä 14 ja 17 §:ää ei sovelleta kuluttajaluottoon, jossa luottoaika on enintään kolme kuukautta, josta ei peritä korkoa ja josta perittävät muut luottokustannukset todelliseksi vuosikoroksi muunnettuna eivät ylitä korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun koron määrää. Jatkuvaan luottoon sovelletaan kuitenkin 14 ja 17 §:ää.

Tämän luvun 15 ja 16 §:ää ei sovelleta hyödykesidonnaiseen kertaluottoon. Tämän luvun 20, 21 ja 28 §:ää ei sovelleta asuntoluottoon, paitsi tarjottaessa tällaista luottoa etämyynissä tai kotimyyynissä.

Tämän luvun 18 ja 39 §:ää sovelletaan ainoastaan hyödykesidonnaiseen luottoon ja 36—38 §:ää ainoastaan tavaran hankkimiseksi myönnettävään hyödykesidonnaiseen luottoon.

4 §

Suhde maksupalvelulakiin

Maksupalvelulain (290/2010) soveltamisalaan kuuluviin luottosopimuksiin ei sovelleta tämän luvun 24, 30, 31 eikä 40 §:ää.

Maksupalvelulaissa tarkoitetun maksuvälineen käytön estämiseen sovelletaan tämän luvun 32 §:n sijasta maksupalvelulain 57 §:ää.

5 §

Pakottavuus

Sopimusehto, joka poikkeaa tämän luvun säännöksistä kuluttajan vahingoksi, on mitätön.

6 §

Luottokustannukset ja todellinen vuosikorko

Luottokustannuksilla tarkoitetaan tässä luvussa luotonantajan tiedossa olevien, kuluttajaluottosuhteen johdosta kuluttajan maksettavaksi tulevien korkojen, kulujen ja muiden maksujen yhteismäärää; luottokustannuksiin luetaan myös luottosopimukseen liittyvien vakuutusten ja muiden lisäpalveluiden kustannukset, jos lisäpalvelua koskevan sopimuksen tekeminen on edellytyksenä luoton saamiseksi markkinoiduin ehdoin.

Luottokustannuksiin ei lueta:

- 1) asuntoluotoissa vakuuden arvon turvaamiseksi vaaditun vakuutuksen kustannuksia;
- 2) luoton hoitamiseen käytettävästä tilistä perittäviä kustannuksia, jos tilin avaaminen on vapaaehtoista ja kustannukset on sopimuksessa eritelty;
- 3) kuluttajan mahdollisen sopimusrikkomuksen johdosta maksettavaksi tulevia maksuja;
- 4) notaarikuluja.

Todellisella vuosikorolla tarkoitetaan tässä luvussa korkoprosenttia, joka saadaan laskemalla luottokustannukset vuosikorkona luoton määrälle lyhennykset huomioon ottaen. Todellisen vuosikoron laskemistavasta ja laskennassa käytettävistä oletuksista säädetään oikeusministeriön asetuksella.

7 §

Muut määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

- 1) *jatkuvalla luotolla* kuluttajaluottoa, joka on ennalta sovittuun luottorajaan asti jatkuvasti kuluttajan käytettävissä ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä;
- 2) *kertaluotolla* muuta kuluttajaluottoa kuin jatkuvaa luottoa;
- 3) *hyödykesidonnaisella luotolla* kulutushyödykkeen hankkimista varten myönnettävää kuluttajaluottoa, jonka antajana on myyjä tai palveluksen suorittaja itse taikka muu elinkeinonharjoittaja myyjän tai palveluksen suorittajan kanssa tekemänsä sopimuksen tai muun kuluttajien luottotamasta koskevan järjestelyn perusteella;

4) *asuntoluotolla* kuluttajaluottoa, joka myönnetään asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien yhteisöosuuksien tai asuin kiinteistön hankkimiseksi tai sellaisen asuinrakennuksen hankkimiseksi, joka sijaitsee kiinteistöä koskevan käyttöoikeuden nojalla hallitulla alueella, taikka asuinhuoneiston, asuin kiinteistön tai asuinrakennuksen peruskorjauksen tekemiseksi ja jonka vakuudeksi annetaan asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavat yhteisöosuudet, asuin kiinteistö tai kiinteistöä koskeva käyttöoikeus;

5) *osamaksukaupalla* sellaista tavaran kauppaa, jota koskevan sopimuksen mukaan hinta suoritetaan maksuerissä, joista yksi tai useampi erääntyy sen jälkeen, kun tavara on luovutettu kuluttajalle (*ostaja*), ja jossa elinkeinonharjoittaja (*myyjä*) on pidättänyt itselleen joko oikeuden tavaran takaisin ottamiseen, jos ostaja laiminlyö hänelle sopimuksesta johtuvan velvollisuuden täyttämisen, taikka omistusoikeuden tavaraan siihen asti, kun joko koko hinta tai ainakin määrätty osa niistäkin maksueristä, jotka erääntyvät tavaran luovuttamisen jälkeen, on suoritettu;

6) *luotonvälittäjällä* muuta elinkeinonharjoittajaa kuin luotonantajaa, joka esittelee tai tarjoaa kuluttajille luottosopimuksia taikka muutoin avustaa kuluttajia luottosopimuksen tekemisessä tai tekee luotonantajan puolesta luottosopimuksia kuluttajan kanssa;

7) *tietojen antamisella pysyvällä tavalla* tietojen antamista kuluttajalle henkilökohtaisesti kirjallisesti tai sähköisesti siten, että kuluttaja voi tallentaa ja toisintaa ne muuttumattomina.

Tiedonantovelvollisuudet

8 §

Kuluttajaluoton mainonnassa annettavat tiedot

Kuluttajaluoton mainonnassa on ilmoitettava luoton todellinen vuosikorko, jos mainonnasta ilmenee luoton korko tai muu luotosta perittäviä kustannuksia kuvaava luku taikka muu luottosopimuksen ehtoja koskeva tieto. Lisäksi mainonnasta on tällöin käytävä ilmi seuraavat tiedot:

- 1) luoton korko ja muut luottokustannukset;
- 2) luoton määrä tai luottoraja;
- 3) luottosopimuksen kesto;
- 4) hyödykkeen käteishinta ja mahdollinen käsiraha, jos kyse on tietyn hyödykkeen oston rahoittamiseksi mainostetusta luotosta;
- 5) luoton ja luottokustannusten yhteismäärä ja maksuerien määrä.

Todellisen vuosikoron ja muiden 1 momentissa mainittujen tietojen on vastattava luotonantajan tavanomaisesti tarjoamia luottoehtoja.

Jos luoton saamisen edellytyksenä mainostetuin ehdoin on, että kuluttaja tekee vakuutusta tai muuta lisäpalvelua koskevan sopimuksen, eikä tällaisesta lisäpalvelusta aiheutuvia kustannuksia voida ennakolta määrittää, mainonnassa on ilmoitettava tällaisesta edellytyksestä yhdessä luoton todellisen vuosikoron kanssa.

9 §

Ennen luottosopimuksen tekemistä annettavat tiedot

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään tiedonantovelvoitteista, luotonantajan ja luotonvälittäjän on hyvissä ajoin ennen luottosopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle pysyvällä taval-

la ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomaketta käyttäen tiedot seuraavista seikoista:

- 1) luotonantaja;
- 2) tarjottava luotto, luottokustannukset ja luoton takaisinmaksu;
- 3) luototettava hyödyke;
- 4) sopimusrikkomuksen seuraamukset;
- 5) kuluttajalle lain nojalla kuuluvat oikeudet.

Asuntoluotoissa ja alle 100 euron hyödykesidonnaisissa kertaluotoissa ennakkotiedot voidaan lomakkeen sijasta antaa myös muulla pysyvällä tavalla. Ennakkotiedoista ja lomakkeesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

10 §

Ennakkotiedot puhelinmyynnissä

Sen lisäksi, mitä 6 a luvun 10 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1 ja 3—6 kohdassa säädetään etämyynnissä annettavista ennakkotiedoista, luotonantajan ja luotonvälittäjän on annettava kuluttajalle puhelinmyynnissä tiedot tarjottavasta luotosta, luottokustannuksista ja luoton takaisinmaksusta sekä luototettavasta hyödykkeestä. Annettavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

11 §

Eräitä ennakkotiedonantovelvollisuutta koskevia muita säännöksiä

Jos sopimus tehdään kuluttajan pyynnöstä puhelimitse tai muuta sellaista etäviestintä käyttäen, että ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomaketta ei voida antaa pysyvällä tavalla ennen sopimuksen tekemistä, se on annettava kuluttajalle pysyvällä tavalla viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen. Vastaavasti asuntoluotoissa ja alle 100 euron hyödykesidonnaisissa kertaluotoissa ennakkotiedot on annettava kuluttajalle viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen lomakkeella tai muulla pysyvällä tavalla, jos sopimus tehdään kuluttajan pyynnöstä puhelimitse tai muuta sellaista etäviestintä käyttäen, että ennakkotietoja ei voida antaa pysyvällä tavalla ennen sopimuksen tekemistä.

Kuluttajalle on lisäksi pyynnöstä ja maksutta annettava luottosopimusluonnos. Sopimusehtojen toimittamisesta etämyynnissä säädetään 6 a luvussa.

12 §

Sivutoimisia luotonvälittäjiä koskeva poikkeus

Mitä 9—11 §:ssä säädetään luotonvälittäjän velvollisuudesta antaa kuluttajalle tietoja, ei koske päätoimensa ohella luotonvälittäjänä toimivaa myyjää eikä palveluksen suorittajaa.

Luotonantajan velvollisuus menetellä vastuullisesti

13 §

Hyvä luotonantotapa

Luotonantajan on luotonannossa meneteltävä vastuullisesti.

Erityisesti edellytetään, että luotonantaja:

- 1) ei markkinoi luottoa siten, että markkinointi on omiaan selvästi heikentämään kuluttajan kykyä harkita luoton ottamista huolellisesti;
- 2) ei käytä luoton myöntämistä pääasiallisena markkinointikeinona markkinoidessaan muita kulutushyödykkeitä;
- 3) antaa kuluttajalle ennen luottosopimuksen tekemistä riittävät ja selkeät selvitykset sen arvioimiseksi, soveltuuko luotto kuluttajan tarpeisiin ja hänen taloudelliseen tilanteeseensa;
- 4) antaa kuluttajalle maksuviivästystilanteissa tietoa ja neuvoja maksuvaikeuksien syntymisen tai syvenemisen estämiseksi ja maksukyvyttömyystilanteiden hoitamiseksi sekä suhtautuu vastuullisesti maksujärjestelyihin.

Mitä 1 momentissa ja 2 momentin 1—3 kohdassa säädetään, sovelletaan myös luotonvälittäjään. Mitä 2 momentin 3 kohdassa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta päätoimensa ohella luotonvälittäjänä toimivaan myyjään eikä palveluksen suorittajaan.

14 §

Velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus

Luotonantajan on ennen luottosopimuksen tekemistä arvioitava, kykeneekö kuluttaja täyttämään luottosopimuksen mukaiset velvoitteensa (*kuluttajan luottokelpoisuus*). Arviointi on tehtävä riittävien tietojen perusteella ottaen huomioon luoton määrä ja muut olosuhteet.

Jos osapuolet sopivat myöhemmin luoton määrän tai luottorajan korottamisesta, luotonantajan on varmistettava kuluttajaa koskevien tietojen ajantasaisuus ja, jos luoton määrää tai luottorajaa merkittävästi korotetaan, arvioitava kuluttajan luottokelpoisuus uudelleen ennen korotuksesta sopimista.

15 §

Luotonhakijan henkilöllisyyden todentaminen

Luotonantajan on ennen kuluttajaluottosopimuksen päättämistä todennettava luottoa hakevan henkilöllisyys huolellisesti. Jos henkilöllisyys todennetaan sähköisesti, luotonantajan on käytettävä tunnistusmenetelmää, joka täyttää vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain (617/2009) 8 §:ssä säädetty vaatimukset.

Jos luotonantaja on jo aiemmin todentanut kuluttajan henkilöllisyyden 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, kuluttajan henkilöllisyys voidaan todentaa myös hänelle ensitunnistamisen jälkeen luodun henkilökohtaisen tunnisteiden avulla.

Asiakkaan tuntemisesta on lisäksi voimassa, mitä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa (503/2008) säädetään.

16 §

Velvollisuus säilyttää todentamista koskevat tiedot

Jos rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetusta laista ei muuta johdu, luotonantajan on säilytettävä tiedot, joiden perusteella luottoa hakeneen kuluttajan henkilöllisyys on todennettu, viiden vuoden ajan siitä, kun luotto on kokonaisuudessaan erääntynyt maksettavaksi. Luottosopimusta koskevan erimielisyyden synnyttyä todentamista koskevat tiedot on kuitenkin säilytettävä siihen saakka, kunnes asia on sovittu tai ratkaistu.

Luottosopimuksen tekeminen ja varojen luovuttaminen

17 §

Luottosopimuksen tekeminen

Kuluttajaluottosopimus on tehtävä kirjallisesti ja kuluttajalle on annettava kappale sopimusta. Sopimus voidaan tehdä myös sähköisesti siten, että kuluttaja voi tallentaa ja toisintaa sopimuksen muuttumattomana.

Kuluttajaluottosopimuksessa on mainittava:

- 1) tiedot luottosopimuksen osapuolista;
- 2) tiedot 9 §:ssä tarkoitetuista seikoista;
- 3) sopimuksen muut ehdot;
- 4) tiedot peruuttamisoikeuden käyttämisen edellytyksistä;
- 5) tiedot luottosopimuksen irtisanomisesta ja muusta päättämisestä;
- 6) tiedot oikeussuojakeinoista ja valvontaviranomaisesta.

Sopimuksessa mainittavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Kuluttajalta ei saa luottosuhteen perusteella periä korkoa tai maksuja, josta ei ole sovittu 1 momentissa tarkoitettussa sopimuksessa.

18 §

Kielto ottaa kuluttajalta juokseva sitoumus

Kuluttajaluottoon perustuvasta saatavasta ei saa ottaa kuluttajan vekselisitoumusta eikä muuta sitoumusta, jonka luovutus tai panttaus rajoittaa kuluttajan oikeutta tehdä kaupan tai palvelussopimuksen johdosta väitteitä sitoumuksen vilpittömässä mielessä haltuunsa saanutta kohtaan. Tällaista sitoumusta ei myöskään saa ottaa henkilöltä, joka elää kuluttajan kanssa yhteisessä taloudessa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske pankin asettamaa omaa vekseliä.

Joka 1 momentin vastaisesti ottaa vekselin tai juoksevan sitoumuksen, ei saa vedota siihen. Vekselin tai juoksevan sitoumuksen esittäminen ei siirronsaajaa kohtaan säädetään erikseen.

19 §

Varojen luovuttamisaikaa koskeva rajoitus

Jos kuluttajaluottoa haetaan ja se myönnetään kello 23:n ja 7:n välisenä aikana, luottosopimuksen nojalla myönnettävät varat saa suorittaa kuluttajalle vasta kello 7:n jälkeen. Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta jatkuvan luoton luottorajan nostamiseen.

Luottosopimuksen peruuttaminen

20 §

Peruuttamisoikeus

Kuluttajalla on oikeus peruuttaa kuluttajaluottosopimus ilmoittamalla siitä luotonantajalle pysyvällä tavalla 14 päivän kuluessa sopimuksen tekemisestä tai siitä myöhäisemmästä ajankohdasta, jona kuluttaja on saanut 17 tai 45 §:n mukaiset tiedot sisältävän kappaleen luottosopimuksesta kirjallisesti tai sähköisesti.

Jos kuluttaja peruuttaa sopimuksen, häneltä saa vaatia korvauksena luoton koron ajalta, jonka luotto on ollut hänen käytettävissään. Jos luotonantaja on maksanut viranomaisille luottosopimuksen tekemisen johdosta maksuja eikä tällaisia maksuja peruuttamistapauksessa palauteta, luotonantajalla on oikeus saada korvaus kuluttajalta myös tällaisista maksuista. Korkoa tai maksuja ei saa kuitenkaan vaatia, jos maksuvelvollisuudesta tai koron ja maksujen määrästä taikka, jos koron määrää ei voida ennakolta ilmoittaa, sen määräytymisen perusteista ei ole ilmoitettu kuluttajalle ennakolta.

Kuluttajan on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua peruuttamisilmoituksen lähettamisestä palautettava luotonantajalle luottosopimuksen nojalla saamansa varat sekä suoritettava 2 momentin mukaiset korvaukset uhalla, että peruuttaminen muutoin raukeaa. Kuluttaja saa kuitenkin pidättäytyä täyttämästä omaa maksuvelvollisuuttaan, kunnes luotonantaja täyttää oman vastaavan velvollisuutensa.

21 §

Liitännäissopimuksen sitomattomuus

Kuluttajaluottosopimukseen liittyvä muu sopimus ei sido kuluttajaa tämän peruuttaessa luottosopimuksen, jos luotonantaja tarjoaa myös liitännäispalvelun. Liitännäissopimus ei sido kuluttajaa myöskään silloin, jos kolmas tarjoaa liitännäispalvelun luotonantajan ja kolmannen välisen sopimuksen tai muun järjestelyn perusteella.

Jos kuluttaja haluaa pitää liitännäissopimuksen voimassa luottosopimuksen peruuttamisesta huolimatta, hänen on ilmoitettava tästä luotonantajalle 30 päivän kuluessa peruuttamisilmoituksen lähettämisestä.

22 §

Etämyyntiä ja kotimyyntiä koskevia erityissäännöksiä

Sen sijaan mitä 20 §:n 2 momentissa säädetään korvauksesta, luotonantajalla on oikeus vaatia korvauksena luoton todellinen vuosikorko ajalta, jonka luotto on ollut kuluttajan käytettävissä, jos kuluttaja etämyynnissä peruuttaa:

1) asuntoluottosopimuksen tai luottosopimuksen, jonka vakuutena on asuinkiinteistöön vahvistettu kiinnitys tai asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 2 §:ssä tarkoitetun asunto-osakeyhtiön tai muun yhtiön osakkeet tai niihin rinnastettavat yhteisöosuudet tai asumisoikeus taikka edellä lueteltuihin rinnastettava Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitseva vastaava vakuus;

2) luottosopimuksen, joka on määrältään alle 200 euroa tai yli 75 000 euroa;

3) luottosopimuksen, joka liittyy käyttelytiliin ja jonka ehtojen mukaan luottoaika on enintään yksi kuukausi;

4) luottosopimuksen, jonka ehtojen mukaan luottoaika on enintään kolme kuukautta, josta ei peritä korkoa ja josta perittävät muut luottokustannukset todelliseksi vuosikoroksi muunnettuna eivät ylitä korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun koron määrää;

5) luottosopimuksen, jolla työnantaja myöntää työntekijälleen sivutoimisesti luottoa korotta tai todellisella vuosikorolla, joka alittaa markkinoilla vallitsevan korkotason;

6) luottosopimuksen, jolla sijoituspalveluyritys tai luottolaitos myöntää asiakkaalleen luottoa sijoituspalvelun toteuttamiseksi.

Luotonantajan on 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua peruuttamisilmoituksen saatuaan palautettava kuluttajalle kaikki sopimuksen perusteella saamansa suoritukset. Palautettavista suorituksista voidaan kuitenkin vähentää luoton todellisen vuosikoron määrän.

Kuluttajan on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua peruuttamisilmoituksen lähettämistä palautettava luotonantajalle luottosopimuksen nojalla saamansa varat uhalla, että peruuttaminen muutoin raukeaa. Kuluttaja saa kuitenkin pidättäytyä täyttämästä omaa palauttamisvelvollisuuttaan, kunnes luotonantaja täyttää oman vastaavan velvollisuutensa.

Kuluttajan oikeudesta peruuttaa 1 momentissa tarkoitettu luottosopimus kotimyyynnissä säädetään 6 luvussa.

Kuluttajan oikeus saada tietoja luottosopimuksen kuluessa

23 §

Kuluttajan oikeus saada pyynnöstä lyhennystaulukko

Jos kuluttajaluottosopimus on tehty määräajaksi ja sen ehtojen mukaan velkaa lyhennetään erissä, luotonantajan on sopimussuhteen kuluessa annettava kuluttajalle maksutta lyhennystaulukko aina, kun tämä sitä pyytää. Luotonantajalla on kuitenkin oikeus saada kohtuullinen korvaus lyhennystaulukon antamisesta aiheutuvista kustannuksista, jos kyse on asuntoluotosta ja kuluttaja pyytää lyhennystaulukkoa useammin kuin kerran vuodessa.

Lyhennystaulukosta on käytävä ilmi suoritettavat maksut sekä maksukaudet ja -ehdot. Kukin maksuerä on eriteltävä siten, että siitä käy ilmi erikseen pääoman lyhennys, suoritettava korko ja muut maksut. Jos koron määrä tai muut maksut voivat luottosopimuksen ehtojen mukaan muut-

tua, taulukossa on mainittava lisäksi, että sen sisältämät tiedot ovat voimassa vain siihen asti, kun tällaisia muutoksia luottosopimuksen mukaisesti tehdään.

24 §

Koron ja maksujen muutokset

Kuluttajaluottosopimuksen ehdoissa voidaan sopia, että luotosta maksettava korko muuttuu sopimuksessa yksilöidyn viitekoron muutosten mukaisesti. Sovelletavan viitekoron on oltava julkisesti saatavilla ja perustuttava luotonantajan yksipuolisesta määräysvallasta riippumattomiin tekijöihin. Koron muutokset on toteutettava tasapuolisesti ja kuluttajia syrjimättömällä tavalla.

Kuluttajalle on ilmoitettava koron muutoksista pysyvällä tavalla. Muutoksesta ilmoitettaessa on mainittava myös maksuerän suuruus koron muuttumisen jälkeen ja, jos erien lukumäärä tai maksuvälit muuttuvat, niitä koskevat ajantasaiset tiedot. Asuntoluotoissa kuluttajalle on erien lukumäärän sijaan annettava viimeistä maksupäivää koskeva ajantasainen tieto.

Edellä 2 momentissa tarkoitetut tiedot on annettava kuluttajalle ennen muutoksen voimaantuloa. Jos uutta viitekorkoa koskevat tiedot julkistetaan asianmukaisesti ja ne ovat saatavilla myös luotonantajan toimitiloissa, tiedot voidaan kuitenkin antaa kuluttajalle sopimuksessa sovituin määräajoin, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Luottosopimuksen johdosta perittäviä maksuja voidaan muuttaa vain sopimuksessa yksilöidyn perustein. Maksujen muutoksista ilmoittamiseen sovelletaan, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään koron muutoksista.

25 §

Tiedonantovelvollisuus luottosopimuksen siirtymisestä

Jos luottosopimuksen mukaiset luotonantajan oikeudet tai itse luottosopimus siirretään kolmannelle osapuolelle, siirrosta on ilmoitettava kuluttajalle. Ilmoitusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos alkuperäinen luotonantaja siirron jälkeen toimii uuden luotonantajan edustajana suhteessa kuluttajaan.

Se, jolle kuluttajaluottosopimuksesta johtuvat luotonantajan oikeudet ovat siirtyneet, rinnastetaan tämän luvun säännöksiä sovellettaessa luotonantajaan.

Luoton takaisinmaksu ja luottosopimuksen päätyminen

26 §

Suorituksen kohdentaminen

Kuluttajalla on oikeus määrätä, mitä useammista saman luotonantajan saatavista hänen suorituksellaan lyhennetään.

27 §

Kuluttajan oikeus maksaa kuluttajaluotto ennen sen erääntymistä

Kuluttajalla on oikeus maksaa kuluttajaluotto tai sen osa ennen luoton erääntymistä.

Jos kuluttaja maksaa luoton tai sen osan ennakkoajalla, on jäljellä olevasta luotonantajan saatavasta vähennettävä se osa luottokustannuksista, joka kohdistuu käyttämättä jäävään luottoaikaan. Luotonantaja saa kuitenkin periä kokonaisuudessaan luottosopimuksessa yksilöidyt, kyseisen luoton perustamiseen liittyvistä toimituksista aiheutuneet todelliset kulut.

28 §

Luotonantajan oikeus saada korvaus ennakkoajasta takaisinmaksusta

Luotonantajalla on oikeus saada korvaus kuluttajalta tämän maksaessa luoton tai sen osan ennakkoajalla, jos luoton korkoa ei ole sidottu viitekorkoon (*kiinteä korko*).

Korvaus ei saa määrältään ylittää yhtä prosenttia takaisinmaksetun luoton määrästä tai, jos ennakkoajalla takaisinmaksun hetkellä luottosopimuksen päättymiseen on vähemmän kuin yksi vuosi, puolta prosenttia takaisinmaksetun luoton määrästä. Korvauksena saa kuitenkin enintään periä koron määrän ennakkoajalla takaisinmaksun ja luottosopimuksen päättymisen väliseltä ajanjaksolta.

Oikeutta saada korvausta ei kuitenkaan ole, jos:

- 1) luottoa on maksettu takaisin ennakkoajalla viimeksi kuluneen vuoden aikana enintään 10 000 euroa;
- 2) takaisinmaksu suoritetaan lainaturvavakuutuksen nojalla; tai
- 3) takaisinmaksettava luotto perustuu käyttötiliin liittyvään luottosopimukseen.

29 §

Korvausoikeus asuntoluotoissa

Luotonantaja saa periä korvauksen asuntoluoton ennakkoajasta maksamisesta, jos luottoa on myönnetty yli 20 000 euroa ja luoton korko on kiinteä tai viitekoron määräytymisjakso on vähintään kolme vuotta.

Korvauksena luotonantaja saa periä enintään korkotason alenemisesta johtuvan tappion jäljellä olevalta kiinteäkorkoiselta luottoajakselta tai viitekoron määräytymisajakselta. Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä tappion laskentamenetelmästä.

30 §

Jatkuvaa luottoa koskevan sopimuksen irtisanominen

Kuluttaja saa milloin tahansa sopimussuhteen aikana irtisanoa jatkuvaa luottoa koskevan sopimuksen heti päättyväksi, jolleivät osapuolet ole sopineet irtisanomisajasta. Kuluttajan noudatettava irtisanomisaikaa ei saa sopia kuukautta pitemmäksi.

Luotonantaja saa irtisanoa jatkuvaa luottoa koskevan sopimuksen luottosopimuksessa sovituin ehdoin. Luotonantajan noudatettava irtisanomisaikaa ei saa sopia kahta kuukautta lyhyemmäksi. Irtisanomisilmoitus on toimitettava kuluttajalle pysyvällä tavalla.

31 §

Irtisanomistilanteessa perittävät kulut

Luotonantaja ei saa periä kuluttajalta maksua jatkuvaa luottoa koskevan sopimuksen irtisanomisesta. Kuluttajan on maksettava luottosopimuksesta säännöllisesti perittävät kulut vain siltä osin kuin ne kohdistuvat irtisanomisen voimaantuloa edeltävään aikaan. Jos kuluttaja on maksanut tällaisia kuluja ennakolta, luotonantajan on palautettava ne siltä osin kuin ne kohdistuvat irtisanomisen voimaantulon jälkeiseen aikaan.

32 §

Luotonantajan oikeus lakkauttaa kuluttajan oikeus käyttää jatkuvaa luottoa

Luottosopimuksen ehdoissa voidaan määrätä, että luotonantajalla on sopimuksessa mainitulla perusteella oikeus lakkauttaa kuluttajan oikeus käyttää jatkuvaa luottoa. Perusteen on oltava hyvän luotonantotavan mukainen.

Luotonantajan on ilmoitettava käyttöoikeuden lakkaamisesta ja sen syistä kuluttajalle pysyvällä tavalla etukäteen. Jos käyttöoikeuden lakkauttaminen välittömästi on välttämätöntä väärinkäytösten tai vahinkojen estämiseksi taikka rajoittamiseksi, ilmoitus voidaan tehdä viipymättä lakkauttamisen jälkeen.

Ilmoitusta ei saa tehdä, jos sen tekeminen on muualla laissa kielletty.

33 §

Kuluttajan sopimusrikkomuksen seuraamukset

Jos luotonantajalla on sopimuksen mukaan oikeus kuluttajan maksuviivästyksen tai muun sopimusrikkomuksen johdosta vaatia maksuerää, joka muuten ei ole erääntynyt, ottaa myyty tavara takaisin tai saattaa voimaan muu erityinen seuraamus, luotonantaja saa vedota sanottuun oikeuteen, jos maksu on viivästynyt vähintään kuukauden ja on edelleen suorittamatta. Jos kyseessä on kertaluotto, edellytyksenä on lisäksi, että viivästynyt määrä on vähintään kymmenen prosenttia tai, jos siihen sisältyy useampi kuin yksi maksuerä, vähintään viisi prosenttia luoton alkuperäisestä määrästä taikka käsittää luotonantajan koko jäännössaattavan. Jos kyseessä on tietyn hyödykkeen oston rahoittamiseksi myönnetty luotto, edellä tarkoitetut prosenttimäärät lasketaan luottohinnasta. Luotonantaja saa vedota edellä tarkoitettuun oikeuteen myös, jos kuluttajan muu sopimusrikkomus on olennainen.

Sen estämättä mitä 1 momentissa säädetään viivästyneen maksun määrästä, luotonantajalla on oikeus saattaa sovittu seuraamus voimaan, jos maksu on viivästynyt vähintään kuusi kuukautta ja se on olennaisissa määrin edelleen suorittamatta.

34 §

Sosiaalinen suorituseste

Luotonantajalla ei ole oikeutta saattaa voimaan 33 §:ssä tarkoitettua seuraamusta, jos kysymys on maksun viivästyemisestä ja viivästyminen johtuu kuluttajan sairaudesta, työttömyydestä tai

muusta siihen verrattavasta hänestä riippumattomasta seikasta, paitsi jos tämä viivästyksen kesto ja muut olosuhteet huomioon ottaen olisi luotonantajalle ilmeisen kohtuutonta.

35 §

Eräännyttäminen

Jos luotonantaja vaatii maksueriä, jotka muuten eivät ole erääntyneet, luotonantajan saatavaa laskettaessa näistä maksueristä on vähennettävä se osa luottokustannuksista, joka kohdistuu käyttämättä jäävään luottoaikaan. Luotonantaja saa kuitenkin periä kokonaisuudessaan luottosopimuksessa yksilöidyt, kyseisen luoton perustamiseen liittyvistä toimista aiheutuneet todelliset kulut. Käyttämättä jäävä luottoaika luetaan alkavaksi erääntymisen voimaantulosta.

Luoton erääntyminen saa tulla voimaan aikaisintaan neljän viikon tai, jos kuluttajalle on aiemmin huomautettu viivästyksestä tai muusta sopimusrikkomuksesta, aikaisintaan kahden viikon kuluttua siitä, kun erääntymistä koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty kuluttajalle. Jos kuluttaja tämän ajan kuluessa maksaa viivästyneen määrän tai oikaisee muun sopimusrikkomuksen, erääntyminen raukeaa.

36 §

Tilitys

Jos luotonantaja ottaa tavaran takaisin, hänen ja kuluttajan välillä on toimitettava tilitys.

Tilityksessä on kuluttajan hyväksi luettava tavaran arvo sitä takaisin otettaessa. Arvo määrätään sen mukaan, mitä myyjälle voidaan olettaa jäävän, kun tavara myydään tarkoituksenmukaisella tavalla ja tarvittaessa kohtuullisesti kunnostettuna. Arvoa määrättäessä on otettava huomioon sopimuksessa mainittu käteishinta sekä se, kuinka kauan tavara on ollut kuluttajan hallinnassa ja miten siitä on pidetty huolta.

Luotonantajan hyväksi on luettava:

- 1) maksamatta oleva osa luotosta 35 §:n 1 momentin mukaisesti vähennettynä;
- 2) erääntyneiden erien korot;
- 3) tavaran takaisin ottamisesta luotonantajalle aiheutuvat välttämättömät kulut ja maksut, jotka luotonantajan on suoritettava saadakseen tavaran haltuunsa;
- 4) luotonantajan saatava tavaran kunnostamisesta tai huollosta, jos luotonantajalla on sen johdosta pidätysoikeus tavaraan.

Jos tavaran arvo tilityksessä on havaittu suuremmaksi kuin se määrä, joka on luettava luotonantajan hyväksi, luotonantajalla ei ole oikeutta saada tavaraa takaisin, ellei hän suorita kuluttajalle erotusta tai, jos ulosottomies on toimittanut tavaran arvioinnin, talleta tämän haltuun saottua erotusta. Jos tavaran arvo on pienempi kuin se määrä, joka on luettava luotonantajan hyväksi, luotonantajalla ei ole tavaran lisäksi oikeutta vaatia enempää kuin niiden välinen erotus.

Jos kuluttaja suorittaa yhdellä kertaa sen määrän, joka 3 momentin mukaan on luettava luotonantajan hyväksi, hän saa pitää tavaran. Jos kuluttaja ei ole käyttänyt tätä oikeuttaan ja luotonantaja on ottanut tavaran takaisin, ostajalla on oikeus vielä 14 päivän kuluessa lunastaa tavara suorittamalla luotonantajalle se määrä, johon tavara on arvioitu sitä takaisin otettaessa, sekä mahdollinen erotus, joka luotonantajalla on 4 momentin mukaan oikeus vaatia.

37 §

Virka-apu

Luotonantajalla on oikeus hakea virka-apua ulosottomieheltä tavarán takaisin ottamiseksi, jos osamaksusopimus on tehty 17 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ja siinä on mainittu:

- 1) tiedot luottosopimuksen osapuolista;
- 2) tiedot luototettavasta tavarasta ja sen toimittamisesta;
- 3) tiedot tarjottavasta luotosta, luottokustannuksista ja luoton takaisinmaksusta;
- 4) sopimuksen muut ehdot;
- 5) tiedot peruuttamisoikeuden käyttämisen edellytyksistä;
- 6) tiedot luottosopimuksen irtisanomisesta ja muusta päättämisestä;
- 7) tiedot sopimusrikkomuksen seuraamuksista;
- 8) tiedot kuluttajalle lain nojalla kuuluvista oikeuksista;
- 9) tiedot osamaksutilityksissä toimivaltaisesta viranomaisesta;
- 10) tiedot oikeussuojakeinoista ja valvontaviranomaisesta.

Virka-apua on haettava tavarán sijaintipaikkakunnan taikka kuluttajan asuin- tai kotipaikan ulosottomieheltä. Hakemus on tehtävä kirjallisesti ja siinä on ilmoitettava luotonantajan vaatimat 36 §:n 3 momentin mukaiset määrät. Hakemukseen on liitettävä osamaksusopimus.

Virka-apua on annettava vain, jos on ilmeistä, että luotonantajalla on 33 ja 34 §:n mukaan oikeus ottaa tavara takaisin. Virka-apua ei saa antaa, jos kuluttaja saattaa todennäköiseksi, että hänellä on tavarán myyjän sopimusrikkomuksen vuoksi oikeus pidätyä maksamasta kauppahintaa.

Osamaksusopimuksessa mainittavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

38 §

Eräät muut osamaksukauppaa koskevat säännökset

Tilitykseen, virka-avun antamiseen ja tavarán ulosmittaukseen muusta kuin osamaksukauppaan perustavasta saatavasta sovelletaan lisäksi, mitä osamaksukaupasta annetun lain (91/1966) 9 §:n 3 momentissa ja 11—19 §:ssä säädetään.

Vastuusäännökset

39 §

Luotonantajan ja myyjän tai palveluksen suorittajan yhteisvastuu

Kuluttajalla, jolla on oikeus pidätyä maksusta taikka saada hinnan palautusta, vahingonkorvausta tai muu rahasuoritus myyjältä tai palveluksen suorittajalta tämän sopimusrikkomuksen johdosta, on tämä oikeus myös sitä luotonantajaa kohtaan, joka on rahoittanut kaupan tai palveluksen. Luotonantaja ei ole kuitenkaan velvollinen maksamaan kuluttajalle enempää kuin on tältä saanut maksuina.

Jos myyjä ottaa tavarán takaisin tai jos kauppa muutoin puretaan myyjän ja kuluttajan välisiin sopimuksiin, kuluttaja voi vedota takaisinotosta toimitettuun tilitykseen tai kaupan purkuun myös kaupan rahoittanutta luotonantajaa kohtaan. Kuluttajalla ei kuitenkaan ole tällaista oikeutta, jos:

1) luotonantaja on ajoissa selkeällä tavalla ilmoittanut kuluttajalle, ettei myyjällä ole takaisnotto-oikeutta tai muuta oikeutta määrätä sopimuksesta ja, jos kaupan kohteena on lain mukaan rekisteröitävä tavara, rekisteriin on merkitty omistajaksi luotonantaja; tai

2) luotonantaja voi muutoin osoittaa kuluttajan tienneen myyjän oikeuksien rajoittamisesta.

40 §

Kuluttajan vastuu luottokortin tai muun jatkuvan luoton käyttöön oikeuttavan tunnisteen oikeudettomasta käytöstä

Kuluttaja, joka on tehnyt jatkuvaa luottoa koskevan sopimuksen luotonantajan kanssa, vastaa luottokortin tai luoton käyttöön oikeuttavan muun tunnisteen oikeudettomasta käytöstä vain, jos:

1) hän tai muu tunnisteen haltija on luovuttanut tunnisteen sen käyttöön oikeudettomalle;

2) tunnisteen katoaminen, joutuminen oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudeton käyttö johtuu hänen tai muun tunnisteen haltijan huolimattomuudesta; taikka

3) hän tai muu tunnisteen haltija on laiminlyönyt ilmoittaa luotonantajalle tunnisteen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä ilman aiheutonta viivytystä sen havaittuaan.

Kuluttaja vastaa 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tunnisteen oikeudettomasta käytöstä enintään 150 euroon saakka. Tätä rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos hän on toiminut tahallisesti tai törkeän huolimattomasti.

Kuluttaja ei kuitenkaan vastaa tunnisteen oikeudettomasta käytöstä:

1) siltä osin kuin tunnistetta on käytetty sen jälkeen, kun luotonantajalle on ilmoitettu tunnisteen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä;

2) jos luotonantaja on laiminlyönyt huolehtia siitä, että tunnisteen haltijalla on mahdollisuus täyttää 1 momentin 3 kohdan mukainen ilmoitusvelvollisuutensa; tai

3) jos myyjä tai palveluksen suorittaja taikka se, joka näiden edustajana on ottanut vastaan tunnisteen, ei ole asianmukaisesti varmistunut haltijan oikeudesta käyttää tunnistetta.

Kuluttaja on 3 momentin estämättä vastuussa tunnisteen oikeudettomasta käytöstä, jos hän on tahallaan tehnyt väärän ilmoituksen tai toiminut muuten petollisesti.

Erityisiä luottotyyppejä koskevia säännöksiä

41 §

Ennakkotiedot

Sellaisesta käyttelytiliin liittyvästä kuluttajaluotosta, jota koskevien sopimusehtojen mukaan luottoaika on enintään kolme kuukautta tai luotto on maksettava takaisin vaadittaessa, luotonantajan ja luotonvälittäjän on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään velvollisuudesta antaa tietoja, annettava kuluttajalle ennen luottosopimuksen tekemistä tiedot seuraavista seikoista:

1) luotonantaja;

2) tarjottava luotto, luottokustannukset ja luoton takaisinmaksu;

3) sopimusrikkomuksen seuraamukset;

4) kuluttajalle lain nojalla kuuluvat oikeudet.

Mitä 1 momentissa säädetään ennen sopimuksen tekemistä annettavista tiedoista, sovelletaan myös, jos luotonantaja tekee kuluttajan maksuvaikeuksien johdosta tämän kanssa maksujärjeste-

lysopimuksen, joka ei ole ehdoiltaan kuluttajan kannalta epäedullisempi kuin alkuperäinen luottosopimus.

Annettavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

42 §

Ennakkotietojen antaminen puhelimessa

Jos kuluttaja pyytää puhelimitse, että saa välittömästi käyttöönsä 41 §:n 1 momentissa tarkoitettua luoton, kuluttajalle on annettava 6 a luvun 10 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1 ja 3—6 kohdassa säädettyt tiedot sekä tiedot tarjottavasta luotosta ja sen takaisinmaksusta. Annettavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös, jos kuluttaja puhelimitse pyytää tehtäväksi 41 §:n 2 momentissa tarkoitettua maksujärjestelysopimuksen.

43 §

Ennakkotietojen toimittaminen pysyvällä tavalla

Edellä 41 §:ssä tarkoitetut ennakkotiedot on annettava kuluttajalle hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä erityisiä luottotyyppejä koskevalla Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot -lomakkeella tai muulla pysyvällä tavalla, luotonantajan tai luotonvälittäjän valinnan mukaan. Lomakkeesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Jos sopimus tehdään kuluttajan pyynnöstä puhelimitse tai muuta sellaista etäviestintä käyttäen, että ennakkotietoja ei voida toimittaa pysyvällä tavalla ennen sopimuksen tekemistä, luotonantajan on toimitettava pysyvällä tavalla 45 §:n mukaiset tiedot viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen.

Kuluttajalle on lisäksi pyynnöstä ja maksutta annettava luottosopimusluonnos.

44 §

Sivutoimisia luotonvälittäjiä koskeva poikkeus

Mitä 41—43 §:ssä säädetään luotonvälittäjän velvollisuudesta antaa kuluttajalle tietoja, ei koske kuitenkaan päätoimensa ohella luotonvälittäjänä toimivaa myyjää tai palveluksen suorittajaa.

45 §

Käyttelytiliin liittyvät luottosopimukset

Käyttelytiliin liittyvä luottosopimus, jota koskevien sopimusehtojen mukaan luottoaika on enintään kolme kuukautta tai luotto on maksettava takaisin vaadittaessa, on tehtävä kirjallisesti ja kuluttajalle on annettava kappale sopimusta. Sopimus voidaan tehdä myös sähköisesti siten, että kuluttaja voi tallentaa ja toisintaa sopimuksen muuttumattomana.

Sopimuksessa on mainittava tiedot seuraavista seikoista:

- 1) luottosopimuksen osapuolet;
- 2) tarjottava luotto, luottokustannukset ja luoton takaisinmaksu;
- 3) peruuttamisoikeus.

Sopimuksessa mainittavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Kuluttajalta ei saa luottosuhteen perusteella periä korkoa tai maksuja, joista ei ole sovittu 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

46 §

Tiedonantovelvollisuus käyttelytiliin liittyvän luottosopimuksen voimassaoloaikana

Luotonantajan on säännöllisesti pysyvällä tavalla toimitetun tiliotteen avulla annettava kuluttajalle seuraavat tiedot käyttelytiliin liittyvän luoton käytöstä:

- 1) ajanjakso, jota tiliote koskee;
- 2) tilitapahtumat päivämäärineen;
- 3) edeltävän tiliotteen loppusaldo ja päivämäärä;
- 4) uusi saldo;
- 5) kuluttajan luotonantajalle suorittamien maksujen määrä ja päivämäärät;
- 6) korko ja mahdollisesti perityt muut maksut;
- 7) vähimmäismäärä, joka kuluttajan on suoritettava velan lyhennyksenä.

Kuluttajalle on ilmoitettava koron ja muiden maksujen muutoksista pysyvällä tavalla ennen muutosten voimaantuloa. Jos lainakoron muutos johtuu viitekoron muutoksesta, luottosopimuksen ehdoissa voidaan sopia, että tiedot annetaan kuluttajalle 1 momentissa tarkoitetulla tiliotteella edellyttäen, että uutta viitekorkoa koskevat tiedot julkistetaan asianmukaisesti ja että ne ovat saatavilla myös luotonantajan toimitiloissa.

47 §

Käyttelytilisopimukseen liittyviä tiedonantovelvoitteita

Jos käyttelytiliin ei liity luottosopimusta, mutta käyttelytilin tarjoaja voi harkintansa mukaan joissakin tapauksissa myöntää luottoa kuluttajalle sallimalla käyttelytilin saldon ylityksen, käyttelytiliä koskevassa sopimuksessa on mainittava ylityksestä perittävä korko, koron määräytymisen perusteet ja korkoa koskevat muut ehdot sekä ylityksestä perittävät muut maksut ja ehdot, joiden mukaisesti näitä maksuja voidaan muuttaa. Lisäksi nämä tiedot on toimitettava kuluttajalle säännöllisesti pysyvällä tavalla.

Jos kuluttaja on ylittänyt käyttelytilinsä saldon huomattavasti ja ylitys on kestänyt yli kuukauden, luotonantajan on viipymättä annettava kuluttajalle pysyvällä tavalla seuraavat tiedot:

- 1) tieto tilin saldon ylittymisestä;
- 2) ylityksen määrä;
- 3) perittävä korko;
- 4) sopimusrikkomuksen johdosta perittävät muut maksut.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään käyttelytilin saldon ylittämisestä, koskee myös käyttelytiliin liittyvän luottosopimuksen luottorajan ylittämistä.

Eräitä luotonvälittäjän velvollisuuksia

48 §

Valtuuksista ilmoittaminen

Luotonvälittäjän on markkinoinnissa ilmoitettava valtuuksistaan välittää kuluttajaluottoja, erityisesti siitä, toimiiko hän tietyn tai tiettyjen luotonantajien asiamiehenä vai riippumattomana luotonvälittäjänä.

49 §

Kuluttajalta perittävät maksut

Kuluttajalle on ennen luotonvälitystä koskevan sopimuksen tekemistä ilmoitettava pysyvällä tavalla palvelusta perittävästä maksusta.

Luotonvälittäjällä on oikeus saada maksu kuluttajalta vain, jos kuluttajalle on 1 momentin mukaisesti ilmoitettu maksusta ja siitä on sovittu kuluttajan kanssa kirjallisesti tai sähköisesti siten, että kuluttaja voi tallentaa ja toisintaa sopimuksen muuttumattomana.

Luotonvälittäjän on ilmoitettava maksun suuruus luotonantajalle luoton todellisen vuosikoron laskemiseksi.

Valvonta

50 §

Seuraamukset

Luotonantajaa ja luotonvälittäjää, joka rikkoo tämän luvun säännöksiä, voidaan, jos se on kuluttajansuojan kannalta tarpeellista, kieltää jatkamasta tällaista menettelyä taikka uudistamasta sitä tai siihen rinnastettavaa menettelyä. Kiellon määräämisestä ja sen tehostamisesta uhkasakollaan säädetään 2 ja 3 luvussa.

51 §

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, Kuluttajavirasto ja sen alaisina piirihallintoviranomaisina aluehallintovirastot sekä myös Finanssivalvonta silloin, kun luotonantajana on Finanssivalvonnan valvottava.

Valvontaviranomaisten on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä keskenään. Viestintävirasto antaa pyynnöstä valvontaviranomaiselle 15 §:n noudattamista valvottaessa lausunnon siitä, täyttääkö luotonantajan käyttämä sähköinen henkilöllisyyden tunnistusmenetelmä vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain 8 §:ssä säädetty vaatimukset.

Luotonantaja ja luotonvälittäjä ovat velvollisia luovuttamaan valvontaviranomaisen nähtäviksi kuluttajaluottoja koskevat valvonnan kannalta tarpeelliset asiakirjat.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin sovelletaan kuitenkin 13 §:n 1 momenttia ja 2 momentin 4 kohtaa, 14 §:n 2 momenttia ja 25 §:ää.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin kertaluottoa koskeviin sopimuksiin sovelletaan lisäksi 23 §:ää.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin jatkuvaa luottoa koskeviin sopimuksiin sovelletaan lisäksi 24, 30—32 ja 46 §:ää sekä 47 §:n 1 momenttia siltä osin kuin momentissa säädetään tietojen toimittamisesta kuluttajalle säännöllisesti pysyvällä tavalla, 2 momenttia sekä 3 momenttia siltä osin kuin siinä säädetään tietojen toimittamisesta kuluttajalle säännöllisesti pysyvällä tavalla ja luottorajan ylittämistilanteissa annettavista tiedoista.

Helsingissä 27 päivänä elokuuta 2010

Tasavallan Presidentti

Tarja Halonen

Oikeusministeri Tuija Brax